

DEMOKRĀTIJA

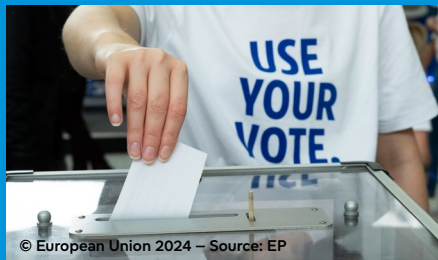
© European Union 2017 – Source: EP

Reizi piecos gados ES pilsoņi tiešās vēlēšanās ievēlē savus pārstāvjus Eiropas Parlamentā. Nākamās vēlēšanas notiks 2029. gadā.

EUROPE@SCHOOL

DEMOKRĀTIJA

© European Union 2024 – Source: EP

ES pilsoņi, kas dzīvo ārvalstīs, ir tiesīgi piedalīties (balsot un kandidēt) pašvaldību un Eiropas vēlēšanās savā dzīvesvietā. Piemēram, Grieķijas pilsoņi, kas dzīvo Berlīnē, var tikt ievēlēti par pilsētas domes priekšsēdētāju.

EUROPE@SCHOOL

DEMOKRĀTIJA

ES pilsoņu iniciatīva: ja viens miljons pilsoņu no vismaz septiņām dažādām dalībvalstīm paraksta konkrētu ierosinājumu, viņi var aicināt Eiropas Komisiju sagatavot tiesību akta ierosinājumu.

EUROPE@SCHOOL

DEMOKRĀTIJA

© European Union 2011 – Source: EP

Eiropas Parlaments ir iesaistījies vēlēšanu novērošanā valstīs ārpus ES, lai sekmētu brīvu un godīgu vēlēšanu norisi, piem., Ēģiptē vai Ukrainā.

EUROPE@SCHOOL

BRĪVĪBA

ES iedzīvotāji var brīvi ceļot visā ES.

EUROPE@SCHOOL

BRĪVĪBA

Uzņēmumi nav tiesīgi vākt personas datus, izņemot stingri noteiktus gadījumus. Šis ir mūsu tiesības uz privātumu un datu aizsardzību.

EUROPE@SCHOOL

BRĪVĪBA

ES iedzīvotāji var brīvi strādāt jebkurā ES dalībvalstī bez nepieciešamības iegūt darba atļauju.

EUROPE@SCHOOL

BRĪVĪBA

© European Union 2011 – Source: EP

Eiropas Savienībā var paust viedokli, nebaudoties no ieslodzīšanas. Šī ir vārda brīvība. Nav atļauta tikai naida runa, kurā aicināts aizskart citus cilvēkus vai cilvēku grupas.

EUROPE@SCHOOL

SOLIDARITĀTE

Ne tik pārtikuši reģioni saņem ES papildu finansiālu atbalstu.

EUROPE@SCHOOL

SOLIDARITĀTE

© Antonio Gravante

ES dalībvalstis ir vienojušās palīdzēt cita citai, ja kādai no tām draud teroristu uzbrukums vai ja tā cietusi dabas vai cilvēka izraisītā katastrofā. Šo principu pirmo reizi izmantoja pēc uzbrukumiem Parīzē 2015. gadā.

EUROPE@SCHOOL

SOLIDARITĀTE

ES Globalizācijas pielāgošanās fonds palīdz cilvēkiem atrast jaunu darbu vai pārkvalificēties, ja darbs zaudēts globalizācijas dēļ, piem., uzņēmums ir pārcelts uz valsti, kurā atalgojums ir zemāks.

EUROPE@SCHOOL

SOLIDARITĀTE

© European Union, 2014 – Source: EC

ES un tās dalībvalstis kopā nodrošina visvairāk līdzekļu palīdzībai attīstības jomā.

EUROPE@SCHOOL

VIENLĪDZĪBA / NEDISKRIMINĀCIJA

ES iedzīvotāji, kas studē citā ES dalībvalstī, maksā tādu pašu mācību maksu kā attiecīgās valsts studenti. Piemēram, students no Itālijas, kas mācās Parīzē, maksā tieši tādu pašu mācību maksu kā Francijas iedzīvotāji.

EUROPE@SCHOOL

VIENLĪDZĪBA / NEDISKRIMINĀCIJA

Bērna dzimšanas vai adopcijas gadījumā abiem vecākiem ir tiesības uz vismaz četru mēnešu bērna kopšanas atvaļinājumu, lai rūpētos par bērnu.

EUROPE@SCHOOL

VIENLĪDZĪBA / NEDISKRIMINĀCIJA

© European Union 2025 – Source: Getty

Eiropas Savienībā iedzīvotāji ir aizsargāti pret darba atteikumu vai atlaišanu seksuālās orientācijas dēļ.

EUROPE@SCHOOL

VIENLĪDZĪBA / NEDISKRIMINĀCIJA

© European Union 2020 – Source: EP

Katru gadu Eiropas Parlaments atzīmē Starptautisko Sieviešu dienu (8. martā), lai veicinātu dzimumu līdztiesību.

EUROPE@SCHOOL

LIKUMA VARA / TAISNĪGUMS

© European Union 2017 – Source: EP

Eiropas Savienībā visiem cietušajiem un aizdomās turētajiem ir tiesības uz taisnīgu tiesu. Visi aizdomās turētie ir nevainīgi, līdz tiesā tiek pierādīta viņu vaina.

EUROPE@SCHOOL

LIKUMA VARA / TAISNĪGUMS

Noziegumos cietušos un aizdomās turētos par noziegumiem ir jāinformē par juridiskajām procedūrām valodā, ko viņi saprot. Šo pakalpojumu apmaksā dalībvalsts, kurā notiek tiesa.

EUROPE@SCHOOL

LIKUMA VARA / TAISNĪGUMS

ES dalībvalstis, kas neievēro likuma varu, var saņemt brīdinājumu vai sodu un var tikt uz laiku izslēgtas no ES lēmumu pieņemšanas procesa.

EUROPE@SCHOOL

LIKUMA VARA / TAISNĪGUMS

ES dalībvalstīm ir jāievēro ES noteikumi un regulas. Ja tās to nedara, tās tiek tiesātas ES Tiesā.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANA

Eiropas Parlaments piešķir Saharova balvu tiem cilvēkiem visā pasaulē, kuri snieguši ievērojamu ieguldījumu cilvēktiesību aizstāvībā.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANA

ES ieceļ īpašo pārstāvi cilvēktiesību jautājumos. Šī pārstāvja vai šīs pārstāves pienākums ir uzlabot ES cilvēktiesību politiku ārvalstīs.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANA

© European Union 2017 – Source: EP

Reizi mēnesī Eiropas Parlamentā notiek debates par bausiem cilvēktiesību pārkāpumiem pasaulē. Tādā veidā EP deputāti pievērš uzmanību cilvēktiesību pārkāpumiem.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANA

Visām ES dalībvalstīm jāparaksta un jāievēro Eiropas Cilvēktiesību konvencija.

EUROPE@SCHOOL

IECIETĪBA / PLURĀLISMS

Jūs brīvi varat piekopt vai mainīt savu reliģiju un reliģisko pārliecību.

EUROPE@SCHOOL

IECIETĪBA / PLURĀLISMS

© European Union 2025 – Source: Getty

ES sniedz finansējumu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kuras cīnās par līdztiesību un diskriminācijas izskaušanu.

EUROPE@SCHOOL

IECIETĪBA / PLURĀLISMS

ES dalībvalstīm ir jāapkaro televīzijas raidījumos pausta naida runa, kas vēršas pret konkrētu rasi, dzimumu, reliģiju vai tautību.

EUROPE@SCHOOL

IECIETĪBA / PLURĀLISMS

Plašsaziņas līdzekļiem ir jāatspoguļo visi norišu aspekti sabiedrībā. Ar plašsaziņas līdzekļu plurālisma uzraudzības instrumenta palīdzību tiek pārbaudīts, vai tā notiek.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKA CIENAS IEVĒROŠANA

Visās ES dalībvalstīs ir aizliegts nāvessods.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKA CIENAS IEVĒROŠANA

Visās ES dalībvalstīs ir aizliegta spīdzināšana.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKA CIENAS IEVĒROŠANA

Visiem patvēruma meklētājiem Eiropas Savienībā ir tiesības uz pajumti, pārtiku un sanitārijas pakalpojumiem laikā, kamēr tiek izskatīti patvēruma pieteikumi.

EUROPE@SCHOOL

CILVĒKA CIENAS IEVĒROŠANA

Bērnu darbs, paverdzināšana un darbaspēka ekspluatācija Eiropas Savienībā ir aizliegta.

EUROPE@SCHOOL

Eiropas Savienībā var brīvi paust savu viedokli, taču nauda runa ir aizliegta.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

Strādāt citā ES valstī var tikai tad, ja ir darba atļauja.

NEPAREIZI

Visi ES iedzīvotāji var brīvi strādāt jebkurā ES dalībvalstī bez nepieciešamības iegūt darba atļauju.

EUROPE@SCHOOL

Uzņēmumi var vākt personas datus bez mūsu piekrišanas.

NEPAREIZI

Uzņēmumi nav tiesīgi vākt personas datus, izņemot stingri noteiktus gadījumus.

EUROPE@SCHOOL

ES pilsoņi var brīvi ceļot visā ES.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

Eiropas Savienības iestādes netiek ievēlētas tiešās vēlēšanās.

NEPAREIZI

Kopš 1979. gada ES pilsoņi reizi 5 gados ievēlē jaunu Eiropas Parlamenta sastāvu.

EUROPE@SCHOOL

ES pilsoņi nevar ierosināt jaunus ES līmeņa tiesību aktus.

NEPAREIZI

ES pilsoņu iniciatīva dod ES pilsoņiem iespēju prasīt, lai Eiropas Komisija izstrādā jaunus likumus.

EUROPE@SCHOOL

ES pilsoņi, kas dzīvo ārvalstīs, ir tiesīgi piedalīties (balsot un kandidēt) pašvaldību un Eiropas Parlamenta vēlēšanās savā dzīvesvietā.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

Eiropas Parlaments novēro vēlēšanas valstīs ārpus ES, lai sekmētu brīvu un godīgu vēlēšanu norisi.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

Eiropas Savienībā nav noteikumu par bērna kopšanas atvaļinājumu.

NEPAREIZI

ES nodrošina bērnu vecākiem vismaz 4 mēnešus ilgu bērna kopšanas atvaļinājumu.

EUROPE@SCHOOL

Eiropas Savienībā iedzīvotāji ir aizsargāti pret darba atteikumu vai atlaišanu savas seksuālās orientācijas dēļ.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

Ja ES pilsoņi studē citā ES dalībvalstī, viņiem mācību maksa ir par 10 % lielāka nekā attiecīgās dalībvalsts studentiem.

NEPAREIZI

ES pilsoņi maksā tādu pašu mācību maksu kā attiecīgās valsts studenti.

EUROPE@SCHOOL

Ja ES dalībvalsts neievēro ES tiesību aktus, tai jāstājas ES Tiesas priekšā.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

Noziegumos vai negadījumos cietušie ir jāinformē par juridiskajām procedūrām valodā, ko viņi saprot. Aizdomās turētajiem nav šādu tiesību.

NEPAREIZI

Gan cietušajiem, gan aizdomās turētajiem ir tiesības saņemt informāciju valodā, ko viņi saprot.

EUROPE@SCHOOL

Eiropas Savienībā visiem cietušajiem un aizdomās turētajiem ir tiesības uz taisnīgu tiesu.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

Ja ES dalībvalsts pārkāpj ES pamattiesības, to izslēdz no ES.

NEPAREIZI

Valsts var saņemt brīdinājumu vai sodu vai var tikt uz laiku izslēgta no ES lēmumu pieņemšanas procesa.

EUROPE@SCHOOL

Ne tik pārtikuši reģioni Eiropas Savienībā saņem papildu finansiālu atbalstu.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

Ja kādā ES dalībvalstī notiek teroristu uzbrukums, citas dalībvalstis palīdzēs attiecīgajai valstij.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

ES un tās dalībvalstis pasaules mērogā nodrošina visvairāk līdzekļu palīdzībai attīstības jomā pēc ASV.

NEPAREIZI

Kopā tās nodrošina visvairāk līdzekļu palīdzībai attīstības jomā.

EUROPE@SCHOOL

Ar plašsaziņas līdzekļu plurālisma uzraudzības instrumenta palīdzību tiek pārbaudīts, vai plašsaziņas līdzekļi Eiropas Savienībā atspoguļo visus norišu aspektus sabiedrībā.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

ES Globalizācijas pielāgošanās fonds atbalsta uzņēmumus, kuriem ir birojs vismaz vienā ES dalībvalstī.

NEPAREIZI

Šis fonds palīdz cilvēkiem atrast jaunu darbu, ja darbs zaudēts globalizācijas dēļ, piem., uzņēmums ir pārcelts uz valsti, kurā atalgojums ir zemāks.

EUROPE@SCHOOL

Eiropas Savienībā nav iespējams mainīt reliģisko piederību.

NEPAREIZI

Reliģiju vai reliģisko pārliecību var brīvi piekopt vai mainīt.

EUROPE@SCHOOL

ES ieceļ īpašo pārstāvi cilvēktiesību jautājumos.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

Dažās ES valstīs naida runa televīzijas raidījumos ir atļauta.

NEPAREIZI

Televīzijas raidījumos pausta naida runa, kas vēršas pret konkrētu rasi, dzimumu, reliģiju vai tautību, ir jāapkaro visās ES dalībvalstīs.

EUROPE@SCHOOL

Dažās ES valstīs nāvēssods joprojām ir atļauts.

NEPAREIZI

Nāvēssods ir aizliegts visās ES dalībvalstīs.

EUROPE@SCHOOL

Visiem patvēruma meklētājiem Eiropas Savienībā ir tiesības uz pajumti, pārtiku un sanitārijas pakalpojumiem patvēruma pieteikuma izskatīšanas laikā.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

Bērnu darbs nav vēlams, bet dažās ES valstīs tas joprojām ir atļauts.

NEPAREIZI

Bērnu darbs ir aizliegts visās ES valstīs.

EUROPE@SCHOOL

Visās ES dalībvalstīs ir aizliegta spīdzināšana.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

Eiropas Parlaments savās debatēs apspriež tikai Eiropas Savienībā notikušos cilvēktiesību pārkāpumus.

NEPAREIZI

Eiropas Parlaments apspriež cilvēktiesību pārkāpumus visā pasaulē.

EUROPE@SCHOOL

Saharova balvu piešķir cilvēkiem, kas veicina ES sadarbību.

NEPAREIZI

Saharova balvu piešķir cilvēkiem, kas aizstāv cilvēktiesības.

EUROPE@SCHOOL

Katrai ES dalībvalstij ir jāparaksta Eiropas Cilvēktiesību konvencija.

PAREIZI

EUROPE@SCHOOL

"PERSONISKĀ VĒRTĪBU KARTE"

Vērtības	Manas domas?	Prioritāte Eiropas Savienībai?
Demokrātija 	Pārvaldes forma, kurā varu īsteno tauta , parasti ar ievēlētu pārstāvju starpniecību.	PIEKRĪTU / NEPIEKRĪTU
Brīvība 	Varam brīvi rīkoties un runāt vai domāt to, ko gribam. Brīvība ir arī stāvoklis, kurā cilvēks nav ieslodzīts vai paverdzināts.	PIEKRĪTU / NEPIEKRĪTU
Solidaritāte 	Mēs visi esam saistīti ar citiem un atbildīgi cits par citu. Solidaritāte izpaužas kā savstarpējs atbalsts grupas ietvaros.	PIEKRĪTU / NEPIEKRĪTU
Vienlīdzība 	Visi cilvēki ir vienlīdzīgi attiecībā uz statusu, tiesībām (likuma priekšā) un iespējām.	PIEKRĪTU / NEPIEKRĪTU
Taisnīgums / likuma vara 	Visas personas un iestādes ir pakļautas skaidriem un taisnīgiem likumiem , kas tiek godīgi piemēroti un īstenoti, un ir atbildīgi šo likumu priekšā.	PIEKRĪTU / NEPIEKRĪTU
Cilvēktiesību ievērošana 	Cilvēktiesības ir pamattiesības un pamatbrīvības , kas pienākas ikvienam pasaules iedzīvotājam. Tās vienmēr jāievēro un jāaizsargā.	PIEKRĪTU / NEPIEKRĪTU
Iecietība / plurālisms 	Mēs pieņemam un cienām dažādus viedokļus un uzvedību sabiedrībā , arī tos, kas mums nepatīk vai kam mēs nepiekrītam.	PIEKRĪTU / NEPIEKRĪTU
Cilvēka cieņas respektēšana 	Vienmēr jārespektē cilvēku fiziskā un psiholoģiskā integritāte .	PIEKRĪTU / NEPIEKRĪTU